

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

13409 *Reial decret llei 11/2019, de 20 de setembre, pel qual s'adopten mesures urgents per pal·liar els danys causats per temporals i altres situacions catastròfiques.*

A última hora del passat dia 9 de setembre una depressió aïllada en nivells alts (DANA) va arribar a la península i es va anar desplaçant cap al sud-est peninsular. Aquest fenomen meteorològic, caracteritzat per desencadenar pluges molt fortes al seu pas, va assolir el punt més àlgid durant els dies 12, 13 i 14, i va afectar molt greument extenses zones de la Comunitat Valenciana, la Regió de Múrcia, Castella-la Manxa i Andalusia, i els dies posteriors zones del sud de la Comunitat de Madrid.

La virulència excepcional de les pluges d'aquest episodi, que ha superat les xifres dels últims 140 anys, amb l'acumulació en algunes zones de la xifra històrica de 486 l/m², les inundacions greus en zones poblades derivades dels desbordaments, així com la persistència del fenomen, han provocat una situació excepcional de danys de tot tipus i en la qual, lamentablement, han perdut la vida set persones. Els serveis d'emergències van haver d'efectuar multitud de rescats, i es va produir l'evacuació de milers de ciutadans que van ser albergats en instal·lacions municipals i van ser atesos per serveis sanitaris, socials i de Creu Roja Espanyola. La DANA ha produït una alteració greu de la vida de la població a les zones afectades i ha deixat al seu pas danys materials de gran magnitud. Es van produir talls de carreteres i en el subministrament d'aigua i d'electricitat; alguns municipis van quedar aïllats per l'aigua; es va haver de suspendre l'activitat a nombrosos centres docents; tant el servei ferroviari com diversos aeroports van haver d'alterar o suspendre la seva activitat i la prestació d'altres serveis públics es va veure seriosament compromesa o paralitzada. Els danys materials produïts en béns, tant de titularitat privada com pública, en serveis i instal·lacions públiques, en el sector de l'agricultura i la ramaderia, en la indústria i en el sector del comerç i els serveis són molt abundants.

La irrenunciable responsabilitat dels estats a l'hora de garantir la seguretat dels seus ciutadans apareix en els nostres dies acompanyada de la necessitat de transitar cap a una nova concepció que vagi més enllà de la seguretat pública entesa en termes clàssics: un enfocament vinculat a la denominada «seguretat humana», que consideri les persones com a referents centrals de la seva acció i que suposi també una ampliació respecte de les amenaces i els riscos que les afecten.

Per avançar cap a una acció pública basada en aquesta seguretat humana, és necessari posar el focus, entre altres qüestions, en les polítiques i els serveis de protecció civil, i en la importància de considerar la diversitat de la societat sobre la qual projecta la seva actuació. Per aquest motiu, afrontar els nous escenaris i aprofundir en la generació d'una veritable resiliència social exigeix un enfocament estratègic que incorpori de manera integral els diferents factors potenciadors del risc.

Amb aquesta premissa, el Govern de la nació ha decidit donar una resposta immediata a la situació d'emergència creada mitjançant aquest Reial decret llei, que preveu un conjunt de mesures ampli i per al compliment del qual s'habilitaran tots els crèdits necessaris.

Aquesta mesura excepcional s'adopta des de la convicció d'aquest Govern de la necessitat d'una resposta ràpida i eficaç del sector públic davant d'esdeveniments d'aquesta naturalesa, i s'incardina dins d'una línia política d'acció impulsada des del primer moment en què els nous equips van assumir les seves responsabilitats. Així, el mes d'abril passat es va aprovar la primera Estratègia nacional de protecció civil. Aquest marc estratègic d'abast estatal s'ha formulat tenint en compte una sèrie de factors que condicionen transversalment tots els riscos, i la importància creixent dels quals ha de tenir el seu reflex corresponent en una gestió multidimensional d'aquests. Entre aquests hi ha

qüestions com ara la consideració del canvi climàtic com a factor potenciador de tots els riscos; l'impacte de la situació i l'evolució demogràfica; els reptes que planteja l'ordenació del territori i la situació dels usos del sòl, i, la necessitat de prestar atenció a les situacions de vulnerabilitat especial per raons d'índole social o personal davant les emergències i catàstrofes. Mitjançant aquest instrument es defineixen unes línies d'acció que impliquen la incorporació d'accions estratègiques per a l'anticipació, la prevenció, el planejament, la resposta i la recuperació davant d'emergències, que permetin donar resposta als nous desafiaments.

És necessari reforçar també les capacitats de l'Estat que han patit una disminució de recursos tant econòmics com humans molt significatius els últims anys.

Malgrat que Espanya és un país amb un nivell global de risc moderat en el seu conjunt, els incendis forestals, les inundacions i els episodis derivats de l'ocurrència de fenòmens meteorològics adversos, com els soferts recentment, poden ocasionar danys molt importants i afectar greument la seguretat de les persones i contribuir, a més, al deteriorament del medi ambient.

Aquest va ser el cas d'una sèrie d'emergències que van tenir lloc al llarg del passat any 2018 i al començament de 2019, amb episodis d'inundacions provocades per pluges, calamarsa i neu, així com greus incendis forestals, temporals i marees fortes que van afectar diverses províncies i comunitats autònomes. Els episodis més greus, per la pèrdua de vides humanes, van succeir a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i a la província de Màlaga, com a conseqüència de les pluges torrencials. Davant d'aquests successos, i entre altres actuacions, el Govern va aprovar un paquet d'ajudes per pal·liar els danys soferts, amb mesures contingudes al Reial decret llei 2/2019, de 25 de gener, per a les quals es van posar a disposició de la recuperació un total de 130 milions d'euros.

Així mateix, des de l'1 d'abril de 2019 s'han succeït diversos i continuats sinistres que han ocasionat situacions d'emergència o de naturalesa catastròfica que han alterat substancialment les condicions de vida de la població i han produït danys personals i materials greus, tant en béns privats com en béns, instal·lacions i serveis públics, així com en explotacions agràries i en infraestructures municipals. Els més rellevants, des del punt de vista dels seus efectes sobre les persones i els béns, han estat l'incendi forestal a la Torre de l'Espanyol, Tarragona, el juny, i l'esdevingut a les localitats d'Almorox, Cenicientos i Cadalso de los Vidrios, a les províncies de Madrid i Toledo.

El juliol es van produir unes inundacions greus a la Comunitat Foral de Navarra i a la Comunitat Autònoma de Galícia.

Un dels episodis que va provocar un impacte més generalitzat, des del punt de vista de l'extensió territorial, va ser el que va tenir lloc els dies 25, 26 i 27 d'agost, quan una DANA, que va recórrer d'oest a est la península i les Balears, va produir com a conseqüència que diverses comunitats autònomes quedessin afectades.

D'altra banda, els gravíssims incendis forestals declarats entre el dia 10 i el 17 del mes d'agost de 2019 a l'illa de Gran Canària van suposar un dels sinistres forestals més grans dels últims anys al nostre país, tant per la gran superfície total cremada com per la important afectació sobre espais naturals protegits.

Finalment, una nova DANA, amb conseqüències d'una virulència més gran que la que va tenir lloc a finals d'agost, va arribar a la península el dia 9 de setembre, amb els efectes als quals s'ha fet referència.

El nostre Sistema Nacional de Protecció Civil ordena les accions i les polítiques públiques al voltant dels diferents processos del cicle de les emergències, que implica l'exercici de competències des dels tres nivells administratius, i que obliga totes les administracions públiques a actuar sota els principis de solidaritat, complementarietat i subsidiarietat. Aquesta descentralització competencial és compatible amb l'articulació d'un sistema nacional capaç d'actuar de manera coordinada i eficaç davant de situacions d'emergència com les viscudes els últims mesos i, en particular, en aquesta última DANA.

En aquest context, correspon al Govern de la nació dirigir les accions complementàries que porta a terme l'Administració General de l'Estat, tant en la fase de resposta com en la

fase de recuperació, respecte de les emergències de protecció civil objecte d'aquest Reial decret llei.

Així, en la fase de resposta immediata, el Govern ha desplegat una sèrie de recursos humans i materials que, en alguna de les emergències, no tenen precedents, amb la finalitat d'atendre de manera immediata les emergències. Entre aquests, efectius de forces i cossos de seguretat de l'Estat, de la Unitat Militar d'Emergències i de les Forces Armades, dels mitjans d'extinció d'incendis del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, i personal tècnic dels diferents departaments ministerials implicats en la gestió de les emergències. També la posada a disposició per part del Ministeri de l'Interior d'imatges satel·litàries obtingudes del programa europeu *Copernicus* i l'activació del conveni que el mateix departament té subscrit amb Creu Roja Espanyola.

En definitiva, els gravíssims danys personals i materials derivats de les diferents situacions catastròfiques esmentades anteriorment, en particular l'última en el temps, la magnitud de les emergències, les mesures necessàries per mitigar la pertorbació greu de les condicions de vida de la població, el ple restabliment dels serveis públics essencials i, en definitiva, la recuperació de la normalitat a les zones afectades justifiquen la intervenció de l'Administració General de l'Estat, des del principi de solidaritat interterritorial i de manera subsidiària, per complementar les actuacions que, en l'exercici de les seves competències, tenen encomanades les administracions territorials.

La Llei 17/2015, de 9 de juliol, del Sistema Nacional de Protecció Civil, preveu que, quan es produeixi una emergència d'una magnitud que requereixi per a la seva recuperació la intervenció de l'Administració General de l'Estat, s'han d'aplicar les mesures que recull el seu capítol V, amb la declaració prèvia d'aquella d'acord amb el procediment que preveu l'article 23. Al seu torn, l'article 24 del text legal esmentat recull la relació de mesures que es poden adoptar quan es produeixi aquesta declaració, en els termes que aprovi el Consell de Ministres. Finalment, la disposició final segona de la mateixa Llei preveu l'habilitació específica de la persona titular del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social per desplegar les mesures de naturalesa laboral i de Seguretat Social.

En concret, es preveuen mesures per pal·liar danys personals i materials en habitatges i béns, establiments industrials, mercantils, agraris, maritimopesquers i turístics, així com per prestacions personals; es preveuen beneficis fiscals, mesures laborals i, en l'àmbit de la Seguretat Social, ajudes a corporacions locals, a la producció agrícola i ramadera o per a la restauració forestal i mediambiental. Es preveuen també actuacions especials en el domini públic hidràulic i marítim terrestre, així com en altres infraestructures de titularitat pública. Finalment, cal destacar que les mesures que es preveuen en matèria laboral i de Seguretat Social es completen amb mesures específiques per a la protecció de les persones treballadores per compte propi i assimilar-la a la de les persones treballadores per compte d'altri.

Totes aquestes mesures es poden aplicar als episodis descrits anteriorment i previstos a l'article 1. I es preveu la possibilitat d'estendre-les a altres successos de característiques similars.

Igual que en les ocasions en què ha estat necessari actuar amb caràcter urgent davant de situacions d'alteració greu de les condicions de vida de la població en una àrea geogràfica determinada, amb la finalitat d'adoptar les mesures que requereixen una norma amb rang de llei, s'aprova aquest Reial decret llei, que, segons jurisprudència constitucional reiterada, és un instrument legislatiu d'urgència al qual és lícit recórrer quan es tracta de subvenir a situacions concretes dels objectius governamentals que requereixen una acció normativa immediata, en un termini més breu que el que permet el procediment legislatiu ordinari, o fins i tot el d'urgència, per a la tramitació parlamentària de les lleis, i correspon al Govern el judici polític sobre la concurrència del pressupòsit habilitador de la necessitat extraordinària i urgent exigida per l'article 86.1 de la Constitució espanyola. A més, s'ha exigida de manera reiterada una connexió de sentit o una relació d'adequació entre el pressupòsit habilitador i les mesures adoptades mitjançant el Reial decret llei. Aquest Reial decret llei té per objecte contribuir al restabliment de la normalitat de les zones afectades i l'adopció, amb la celeritat necessària que demanen les circumstàncies, de les mesures que preveu

l'article 24.2 de la Llei 17/2015, de 9 de juliol, com ara determinats beneficis fiscals i mesures laborals i en matèria de Seguretat Social, algunes de les quals exigeixen l'aprovació d'una norma de rang legal. I per pal·liar en part els efectes que ocasionen aquests fenòmens atmosfèrics en habitatges, establiments i explotacions de diferent naturalesa, en infraestructures i equipaments, en el domini públic hidràulic o en el domini públic marítim terrestre.

En l'elaboració d'aquest Reial decret llei s'han observat els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, que exigeix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

En virtut d'això, en ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució, a proposta del ministre de l'Interior, de la ministra d'Hisenda, del ministre de Foment, de les ministres de Treball, Migracions i Seguretat Social, i d'Indústria, Comerç i Turisme, del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació, del ministre de Política Territorial i Funció Pública, per suplència el ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació en virtut del Reial decret 351/2019, de 20 de maig, i de les ministres per a la Transició Ecològica i d'Economia i Empresa, amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 20 de setembre de 2019,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

1. Aquest Reial decret llei té per objecte declarar com a zona afectada greument per una emergència de protecció civil les províncies i les comunitats autònomes que s'esmenten a continuació, així com l'adopció de les mesures urgents per pal·liar els danys causats pels incendis, els temporals i altres catàstrofes naturals que s'indiquen: les províncies de Tarragona, Lleida i Toledo, així com la Comunitat de Madrid, com a conseqüència dels incendis forestals esdevinguts entre els dies 26 i 28 del mes de juny de 2019; la Comunitat Foral de Navarra, per les inundacions patides el dia 8 de juliol de 2019; la província d'Ourense, per la tempesta de calamarsa i les inundacions esdevingudes el dia 8 de juliol de 2019; la Comunitat de Madrid, les províncies de Saragossa i Càceres, la Comunitat Autònoma de La Rioja, les províncies de Segòvia, Valladolid, Àvila, Toledo, Ciudad Real, Alacant, Castelló, València, Lleida, Sevilla i Màlaga, la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, com a conseqüència dels episodis de pluges fortes succeïts els dies 25, 26 i 27 del mes d'agost de 2019, quan una depressió aïllada en nivells alts (DANA) va recórrer d'oest a est la península i les Balears; l'illa de Gran Canària, pels gravíssims incendis forestals declarats entre els dies 10 i 17 del mes d'agost de 2019; les províncies d'Albacete, Alacant, València, Almeria, Màlaga i Granada, la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i la Comunitat de Madrid, pels greus successos causats per una DANA els dies 12 a 16 del mes de setembre de 2019.

Les mesures que preveu aquest Reial decret llei són aplicables respecte dels danys ocasionats pels episodis que descriu el paràgraf anterior.

2. Les mesures que conté aquest Reial decret llei són aplicables també a altres danys causats pels temporals de pluges torrencials, neu, calamarsa i vent, inundacions, desbordaments de rius i torrents, pedra, fenòmens costaners i tornados, així com incendis forestals o altres fets catastròfics esdevinguts des del dia 1 d'abril de 2019 fins a la seva entrada en vigor.

La concreció dels successos, el seu àmbit territorial i les mesures concretes a les quals és aplicable el que preveu aquest apartat s'han de determinar mitjançant un reial decret del Consell de Ministres, a proposta de la persona titular del ministeri competent per a l'execució de la mesura corresponent.

3. El Govern pot acordar, amb la delimitació de les zones afectades, l'aplicació de les mesures necessàries que preveu aquest Reial decret llei a altres successos de característiques similars que es puguin esdevenir fins al 31 de març de 2020, mitjançant

un reial decret, a proposta de la persona titular del ministeri competent per a l'execució de la mesura corresponent.

Article 2. Ajudes destinades a pal·liar danys personals, danys materials en habitatge i béns, i en establiments industrials, mercantils, agraris, marítimopesquers, turístics i d'altres serveis, i per prestacions personals o de béns de persones físiques o jurídiques.

1. En els supòsits de defunció i d'incapacitat causats directament pels fets que motiven la declaració que efectua l'article anterior es concedeixen les ajudes que preveu el Reial decret 307/2005, de 18 de març, pel qual es regulen les subvencions en atenció a determinades necessitats derivades de situacions d'emergència o de naturalesa catastròfica, i s'estableix el procediment per a la seva concessió.

2. La destrucció o els danys en béns i els danys en habitatges són objecte d'ajudes segons el que estableix el Reial decret 307/2005, de 18 de març.

Per a l'acreditació de la titularitat sobre els immobles afectats pels sinistres s'admet com a mitjà de prova qualsevol document que demostrï la titularitat, com els rebuts de pagament de l'impost sobre béns immobles o altres de naturalesa anàloga.

3. En el cas de danys a establiments industrials, mercantils, agraris, marítimopesquers, turístics i d'altres serveis, quan l'interessat hagi estat indemnitzat pel Consorci de Compensació d'Assegurances amb l'aplicació de la franquícia que preveu l'article 9 del Reglament de l'assegurança de riscos extraordinaris, aprovat pel Reial decret 300/2004, de 20 de febrer, es pot concedir una subvenció de fins al 7% de la quantia dels danys indemnitzables produïts pel sinistre, fins a l'import màxim de 9.224 euros que fixa l'article 28 del Reial decret 307/2005, de 18 de març, sense que, en cap cas, la suma d'aquesta subvenció i la indemnització que correspongui abonar en concepte d'assegurança, o qualsevol altra subvenció o ajuda pública o privada, pugui superar el valor del dany o perjudici produït. En aquests casos, l'interessat ha de presentar una certificació expedida per la seva entitat asseguradora acreditativa del fet que aquesta no ha abonat en tot o en part l'import corresponent a la franquícia legal aplicada pel Consorci de Compensació d'Assegurances.

4. Les sol·licituds per a la concessió d'aquestes ajudes les han de tramitar les delegacions o les subdelegacions del Govern a les comunitats autònomes i províncies afectades, s'han de presentar en el termini de dos mesos, comptats a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, i les ha de resoldre el ministre de l'Interior.

5. El que disposa l'apartat anterior també és aplicable a les sol·licituds d'ajudes per danys personals i a les de persones físiques o jurídiques que hagin efectuat prestacions personals o de béns, regulades al Reial decret 307/2005, de 18 de març.

6. Les ajudes que es concedeixin en aplicació del que preveu aquest article s'han de finançar amb càrrec als crèdits dels conceptes 471, 472, 482, 771 i 782 de l'aplicació pressupostària 16.01.134M «Per a atencions de qualsevol ordre motivades per sinistres, catàstrofes o altres d'urgència reconeguda», dotats amb caràcter d'ampliïbles en el pressupost vigent del Ministeri de l'Interior.

Article 3. Ajudes per danys causats en produccions agrícoles i ramaderes.

1. Les ajudes que preveu aquest article es destinen als titulars de les explotacions agrícoles i ramaderes que, ubicades en l'àmbit d'aplicació que assenyalava l'article 1, hagin patit pèrdues superiors al 30% de la seva producció, d'acord amb els criteris de la Unió Europea al respecte, i que estiguin en alguna de les situacions següents:

a) Els danys registrats a les explotacions agrícoles i ramaderes per a les quals en les dates del sinistre no hagi començat el període de subscripció de l'assegurança corresponent, o aquest no hagi finalitzat i que no hagin formalitzat encara la pòlissa per a aquesta campanya, sempre que s'hagi contractat l'assegurança per a la mateixa línia en la campanya anterior i amb la garantia del bé sobre el qual s'ha produït el dany. En el cas

de les explotacions ramaderes, a aquests efectes s'exceptuen les pòlisses contractades d'assegurances de retirada i destrucció d'animals morts en l'explotació.

b) Els danys sobre les produccions agrícoles i ramaderes que, tot i tenir una pòlissa en vigor per a aquestes produccions emparada pel sistema d'assegurances agràries combinades, no estiguin garantits per aquest sistema. En el cas de les explotacions ramaderes, a aquests efectes s'exceptuen les pòlisses contractades d'assegurances de retirada i destrucció d'animals morts en l'explotació.

c) Els danys originats a les produccions agrícoles i ramaderes no incloses en el vigent Pla d'assegurances agràries combinades.

2. Les ajudes pels danys causats sobre les produccions agrícoles s'han d'ajustar al que disposa el Reglament (UE) núm. 702/2014 de la Comissió, de 25 de juny de 2014, pel qual es declaren determinades categories d'ajuda en els sectors agrícola i forestal i en zones rurals compatibles amb el mercat interior en aplicació dels articles 107 i 108 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

3. El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en coordinació amb les comunitats autònomes, ha d'establir el procediment per determinar totes les ajudes que preveu aquest article i la seva quantia màxima.

4. Aquestes ajudes s'han d'atendre amb càrrec al crèdit que a aquest efecte s'habiliti, amb el caràcter d'incorporable, en el pressupost del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Article 4. *Ajudes a explotacions agrícoles i ramaderes.*

1. Poden ser beneficiaris d'aquestes ajudes els titulars d'explotacions agrícoles i ramaderes que, amb pòlisses emparades pel Pla d'assegurances agràries combinades i ubicades en l'àmbit d'aplicació que assenyalava l'article 1, hagin patit danys en elements afectes a l'explotació que no siguin assegurables, i s'entenen com a tal els que enumera l'article 4.1 de l'Ordre INT/433/2017, de 25 d'abril, per la qual es desplega l'article 2.3 del Reial decret llei 2/2017, de 27 de gener, pel qual s'adopten mesures urgents per pal·liar els danys causats pels últims temporals.

2. En cas que els danys registrats a les explotacions agrícoles i ramaderes es produeixin en parcel·les amb produccions íntegrament en període de subscripció de l'assegurança i encara no s'hagi formalitzat la pòlissa, es poden emparar sempre que s'hagi contractat l'assegurança per a aquestes produccions en la campanya anterior. En el cas de les explotacions ramaderes, a aquests efectes s'exceptuen les pòlisses contractades d'assegurances de retirada i destrucció d'animals morts en l'explotació.

En aquests casos, es pot concedir una subvenció de fins al 70% dels danys valorats per un perit col·legiat, fins a un import màxim de 8.000 euros, sense que, en cap cas, la suma d'aquesta subvenció i qualsevol altra subvenció o ingrés públic o privat a què es tingui dret pugui superar el valor del dany o perjudici produït. Quan es tracti de camins, l'informe pericial ha de contenir, en tot cas, un croquis dels camins afectats d'acord amb la informació registrada en el Sistema d'informació geogràfica d'identificació de parcel·les agrícoles (SIGPAC). Es poden computar com a despesa subvencionable els honoraris derivats de l'elaboració de l'informe fins a un màxim de 300 euros.

3. Els interessats han d'acreditar la titularitat sobre els elements danyats, així com aportar la corresponent pòlissa d'assegurança en vigor emparada pel Pla d'assegurances agràries combinades de la campanya anterior.

4. Així mateix, per acreditar l'exercici de l'activitat empresarial o professional, els interessats han d'autoritzar expressament l'òrgan gestor per obtenir de l'Agència Estatal d'Administració Tributària la informació pertinent del cens d'empresaris, professionals i retenidors.

5. Aquestes ajudes les ha de tramitar i resoldre el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació en els terminis i d'acord amb el procediment que es detallin al reial decret corresponent.

6. Aquestes ajudes s'han d'atendre amb càrrec al crèdit que a aquest efecte s'habiliti, amb el caràcter d'incorporable, en el pressupost del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Article 5. *Beneficis fiscals.*

1. Es concedeix l'exempció de les quotes de l'impost sobre béns immobles corresponents a l'exercici 2019, per als sinistres que hagin tingut lloc el 2019, i a l'exercici 2020, si s'escau, per als sinistres que succeeixin el 2020 segons el que recull l'article 1, que afectin habitatges, establiments industrials, turístics, mercantils, maritimopesquers i professionals, explotacions agràries i forestals, locals de treball i similars danyats com a conseqüència directa dels sinistres a què es refereix l'article 1, quan s'acrediti que tant les persones com els béns que s'hi ubiquin hagin hagut de ser objecte d'un real·lotjament total o parcial en altres habitatges o locals diferents fins a la reparació dels danys soferts, o danys en les explotacions agrícoles i ramaderes que constitueixin sinistres la cobertura dels quals no sigui possible mitjançant cap fórmula d'assegurament públic o privat.

2. Es concedeix una reducció en l'impost sobre activitats econòmiques corresponent a l'exercici 2019, per als sinistres que hagin tingut lloc el 2019, i a l'exercici 2020, si s'escau, per als sinistres que succeeixin el 2020 segons el que recull l'article 1, a les indústries de qualsevol naturalesa, establiments mercantils, maritimopesquers, turístics i professionals amb locals de negoci o béns afectes a aquesta activitat que s'hagin danyat com a conseqüència directa dels sinistres a què es refereix l'article 1, sempre que hagin hagut de ser objecte d'un real·lotjament o s'hagin produït danys que obliguin al tancament temporal de l'activitat. La reducció indicada ha de ser proporcional al temps transcorregut des del dia en què s'hagi produït el cessament de l'activitat fins a la seva represa en condicions de normalitat, ja sigui en els mateixos locals, ja sigui en d'altres habilitats a l'efecte, sense perjudici de considerar, quan la gravetat dels danys produïts doni peu a això, el supòsit de cessament en l'exercici d'aquella, que té efectes des del dia 31 de desembre de 2018, quan el sinistre hagi tingut lloc el 2019, i des del 31 de desembre de 2019, quan el sinistre succeeixi el 2020, si s'escau.

3. Les exempcions i les reduccions de quotes en els tributs assenyalats als apartats anteriors comprenen les dels recàrrecs legalment autoritzats sobre aquests.

4. Els contribuents que, tot i tenir dret als beneficis que estableixen els apartats anteriors, hagin satisfet els rebuts corresponents als exercicis fiscals esmentats poden demanar la devolució de les quantitats ingressades.

5. Estan exemptes de les taxes de l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit que estableix la Llei 16/1979, de 2 d'octubre, la tramitació de les baixes de vehicles sol·licitades com a conseqüència dels danys produïts pels sinistres i l'expedició de duplicats de permisos de circulació o de conducció destruïts o extraviats per les causes esmentades.

6. La disminució d'ingressos en tributs locals que els apartats anteriors d'aquest article produeixen en els ajuntaments, els consells insulars, els cabildos insulars, les diputacions provincials i les comunitats autònomes s'ha de compensar amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat, de conformitat amb el que estableix l'article 9 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març.

7. Estan exemptes de l'impost sobre la renda de les persones físiques les ajudes excepcionals per danys personals a què es refereix l'article 2.

Article 6. *Mesures laborals i de Seguretat Social.*

1. Les suspensions de contracte i les reduccions de jornada i els acomiadaments col·lectius que tinguin la seva causa directa en els danys produïts pels sinistres que descriu l'article 1, així com en les pèrdues d'activitat derivades directament d'aquests, en els establiments que esmenta l'article 2.3, que quedin acreditats degudament, tenen la consideració de provinents d'una situació de força major, amb les conseqüències que es

deriven dels articles 47 i 51 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre. En els supòsits de la suspensió del contracte o la reducció de la jornada, la Tresoreria General de la Seguretat Social, en els termes de l'ordre ministerial que dicti a l'efecte el Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social, pot exonerar l'empresari de l'abonament de les quotes de la Seguretat Social i per conceptes de recaptació conjunta mentre duri el període de suspensió o reducció, amb el manteniment de la condició d'aquest període com a efectivament cotitzat pel treballador. En els casos en què es produeixi l'extinció del contracte, les indemnitzacions dels treballadors són a càrrec del Fons de Garantia Salarial, amb els límits establerts legalment.

En els supòsits en què l'empresa decideixi la suspensió de contractes o la reducció temporal de la jornada de treball basant-se en circumstàncies excepcionals, el Servei Públic d'Ocupació Estatal i, si s'escau, l'Institut Social de la Marina poden autoritzar que el temps en què es percebin les prestacions per desocupació, regulades al títol III del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, que tinguin un origen immediat en els successos inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret llei no es computi a l'efecte de consumir els períodes màxims de percepció establerts. Igualment, pot autoritzar que rebin prestacions per desocupació els treballadors inclosos en els expedients esmentats que no tinguin els períodes de cotització necessaris per tenir-hi dret.

2. Les empreses i els treballadors per compte propi inclosos en qualsevol règim de la Seguretat Social poden sol·licitar i obtenir, amb la justificació prèvia dels danys soferts o de les pèrdues d'activitat derivades directament dels sinistres que descriu l'article 1, una moratòria de fins a un any, sense interès, en el pagament de les cotitzacions a la Seguretat Social i per conceptes de recaptació conjunta corresponents a tres mesos naturals consecutius, a comptar des de l'anterior a la producció del sinistre o, en el cas de treballadors inclosos en el règim especial dels treballadors per compte propi o autònoms, des del mes en què aquell es va produir.

Les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social, el Servei Públic d'Ocupació Estatal i, si s'escau, l'Institut Social de la Marina poden autoritzar que el temps en què es percebin prestacions per cessament d'activitat, regulades al títol V del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, que tinguin la seva causa immediata en els successos inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret llei no es computi a l'efecte de consumir els períodes màxims de percepció establerts.

Es considera com a complert, a l'efecte de poder accedir a la prestació per cessament d'activitat, el requisit del període mínim de cotització de dotze mesos continuats i immediatament anteriors a la situació legal de cessament d'activitat, que preveu l'article 338 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, per als treballadors per compte propi afectats pels sinistres que descriu l'article 1 d'aquest Reial decret llei.

Així mateix, els treballadors per compte propi inclosos en qualsevol règim de la Seguretat Social que estiguin gaudint d'alguna bonificació o reducció en les quotes a la Seguretat Social previstes a la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'Estatut del treball autònom, i que, com a conseqüència directa i immediata dels successos inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret llei, sol·licitin la baixa en el règim corresponent en sol·licitar novament l'alta no perden el dret a l'accés a les bonificacions o reduccions en la quota pel temps que hagi quedat pendent de gaudi.

3. Per dur a terme les obres de reparació dels danys causats, les administracions públiques i les entitats sense ànim de lucre poden sol·licitar del servei públic d'ocupació competent l'adscripció de treballadors perceptors de les prestacions per desocupació per a treballs de col·laboració social, d'acord amb el que disposen l'article 272.2 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social i el Reial decret 1445/1982, de 25 de juny, pel qual es regulen diverses mesures de foment de l'ocupació.

Article 7. Reduccions fiscals especials per a les activitats agràries.

Per a les explotacions i activitats agràries en què s'hagin produït danys com a conseqüència directa dels sinistres a què es refereix l'article 1, i de conformitat amb les previsions que contenen l'article 37.4.1r del Reglament de l'impost sobre la renda de les persones físiques, aprovat pel Reial decret 439/2007, de 30 de març, i l'article 38.3 del Reglament de l'impost sobre el valor afegit, aprovat pel Reial decret 1624/1992, de 29 de desembre, el Ministeri d'Hisenda, a la vista dels informes del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, pot autoritzar, amb caràcter excepcional, la reducció dels índexs de rendiment net als quals es refereix l'Ordre HAC/1264/2018, de 27 de novembre, per la qual es desenvolupen per a l'any 2019 el mètode d'estimació objectiva de l'impost sobre la renda de les persones físiques i el règim especial simplificat de l'impost sobre el valor afegit.

Article 8. Règim d'ajudes a entitats locals en situació d'emergència.

1. A les ajudes a corporacions locals per les despeses causades per fer front a aquestes situacions d'emergència no els és aplicable la quantia que preveuen els articles 22 i 23 del Reial decret 307/2005, de 18 de març, de manera que l'import de les ajudes es pugui estendre fins al 100 per cent de les despeses d'emergència esmentades.

Aquestes ajudes no tenen per objecte les reparacions o les reposicions en infraestructures que preveu l'article 9. No obstant això, es poden subvencionar les actuacions inajornables que incideixin en el mateix àmbit d'aplicació a què es refereix l'article esmentat i s'hagin portat a terme amb la finalitat de garantir la vida i la seguretat de les persones i el funcionament dels serveis públics essencials. Entre aquestes actuacions s'inclouen l'evacuació, l'allotjament i l'alimentació de persones afectades, la retirada de fang i sorra i la neteja de vies i entorns públics que siguin indispensables per a les finalitats descrites.

A aquests efectes s'exclouen del concepte esmentat els treballs portats a terme amb mitjans propis de la corporació local, ja siguin materials, com ara maquinària o eines, o humans, i per aquests s'entén el personal contractat abans dels fets causants. En cap cas són subvencionables les despeses de personal generades per bombers, policia local, protecció civil i altres de caràcter anàleg.

2. Les sol·licituds per a la concessió d'aquestes ajudes les han de tramitar les delegacions o les subdelegacions del Govern a les comunitats autònomes i províncies afectades, s'han de presentar en el termini de dos mesos, comptats a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, i les ha de resoldre el ministre de l'Interior.

3. Les ajudes que es concedeixin en aplicació del que preveu aquest article s'han de finançar amb càrrec als crèdits dels conceptes 461 i 761 de l'aplicació pressupostària 16.01.134M «Per a atencions de qualsevol ordre motivades per sinistres, catàstrofes o altres d'urgència reconeguda», dotats amb caràcter d'ampliables en el pressupost vigent del Ministeri de l'Interior.

Article 9. Règim d'ajudes a entitats locals per a la recuperació de la zona sinistrada.

1. Als projectes relacionats directament amb els sinistres a què es refereix l'article 1 que executin els ajuntaments, les diputacions provincials, els consells i cabildos insulars, les comarques, les mancomunitats i les comunitats autònomes uniprovincials relatius a les obres de reparació o restitució d'infraestructures, equipaments o instal·lacions i serveis de titularitat municipal inclosos a l'article 25.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i de la xarxa viària dels consells i cabildos insulars, de les diputacions provincials i les comunitats autònomes uniprovincials, se'ls pot concedir una subvenció de fins al 50 per cent del seu cost, exclosos els treballs portats a terme amb mitjans propis no personificats de l'entitat local, ja siguin materials, maquinària o personal.

2. Aquestes subvencions s'han d'atendre amb càrrec al crèdit que a aquest efecte s'habiliti, amb el caràcter d'incorporable en el pressupost del Ministeri de Política Territorial i Funció Pública.

3. Es faculta el ministre de Política Territorial i Funció Pública per establir el procediment per a la concessió de les subvencions esmentades, així com el seu seguiment i control.

Article 10. Inversions fetes per reparar els danys inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret llei.

1. Les inversions fetes per reparar els danys a què es refereix aquest Reial decret llei per part de les entitats locals que compleixin els requisits que estableix la disposició addicional sisena de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, tenen la consideració d'inversions financerament sostenibles.

2. Excepcionalment aquestes inversions s'han d'executar amb caràcter prioritari davant d'altres inversions financerament sostenibles.

Article 11. Actuacions de restauració forestal i mediambiental.

Es faculta el ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació per declarar zona d'actuació especial les zones afectades, en les matèries de la seva competència, i per declarar l'emergència de les obres que, en conseqüència, hagi d'executar el departament esmentat, en les matèries següents:

a) Restauració hidrològicoforestal, control de l'erosió i desertificació, així com treballs complementaris en els espais forestals incendiats per mitigar els possibles efectes de pluges posteriors.

b) Col·laboració amb el Ministeri per a la Transició Ecològica per a la recuperació i la regeneració ambiental dels efectes produïts pels incendis forestals en els espais de la Xarxa Natura 2000, en particular en els tipus d'hàbitats d'interès comunitari i en els hàbitats on hi hagi espècies d'interès comunitari, espècies declarades en situació crítica o espècies incloses al Catàleg espanyol d'espècies amenaçades.

c) Suport directe a la retirada i el tractament de la biomassa forestal cremada, si s'escau.

d) Col·laboració en el tractament per al control de plagues en les masses forestals.

e) Restauració d'infraestructures rurals d'ús general i de camins naturals.

Article 12. Actuacions en el domini públic hidràulic.

Es faculta la ministra per a la Transició Ecològica per declarar zona d'actuació especial per a la restauració del domini públic hidràulic les zones afectades en la conca hidrogràfica corresponent, i l'emergència de les obres que hagi d'executar el departament esmentat, en les matèries següents:

a) Eliminació dels taps formats per restes vegetals procedents dels incendis.

b) Retirada dels al·luvions, els sediments i els residus que hagin arribat o puguin arribar fins als cursos i provoquin una disminució de la capacitat de desguàs d'aquests.

c) Reparació dels marges que hagin patit processos erosius, així com execució de defenses en els punts més sensibles a patir erosions.

Article 13. Actuacions en el domini públic marítim terrestre.

Es faculta la ministra per a la Transició Ecològica per declarar zona d'actuació especial per a la restauració del domini públic marítim terrestre les zones afectades en el litoral corresponent, i l'emergència de les obres que hagi d'executar el departament esmentat, en les matèries següents:

a) Restauració i altres obres que assegurin la integritat i la conservació adequada del domini públic marítim terrestre, així com els treballs complementaris per assegurar la sostenibilitat de la costa i mitigar els efectes de futurs temporals i galernes.

b) Protecció i conservació dels elements que integren el domini públic marítim terrestre, en particular l'adequació sostenible de platges i sorral, sistemes dunars i zones humides litorals, la seva recuperació i regeneració, amb una atenció especial a les zones incloses a la Xarxa Natura 2000, així com la realització, la supervisió i el control d'estudis, projectes i obres a la costa.

c) Reparació i restauració d'estructures malmeses al litoral, com passeigs marítics, accessos al domini públic, murs, etc.

Article 14. *Danys en les altres infraestructures públiques.*

Es faculta els titulars dels departaments ministerials competents per raó de la matèria per declarar les àrees afectades com a zona d'actuació especial, perquè els departaments esmentats, els seus organismes autònoms i les entitats públiques vinculades o dependents d'aquells puguin dur a terme les actuacions de restauració que escaiguin. Als efectes indicats es poden declarar d'emergència les obres que executin aquests departaments per reparar els danys causats en infraestructures de titularitat estatal compreses en el seu àmbit de competències, de conformitat amb el que disposa l'article 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

Article 15. *Actuacions en relació amb el finançament d'aval.*

1. El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació pot posar a disposició dels damnificats línies de finançament en què subvencioni el cost dels avals de la Societat Anònima Estatal de Caució Agrària (SAECA) que són necessaris per a l'obtenció de préstecs per tal d'enfortir la viabilitat i el funcionament normal de les explotacions del sector agrari en situacions excepcionals, ja es tracti de condicions meteorològiques extremes, crisis sanitàries o alimentàries o distorsions greus en l'aprovisionament de primeres matèries ocasionades per fluctuacions al mercat mundial.

2. Aquestes ajudes s'han d'atendre amb càrrec al crèdit que a aquest efecte s'habiliti, amb el caràcter d'incorporable, en el pressupost del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Article 16. *Règim de contractació.*

1. Poden tenir la consideració d'obres, serveis o subministraments d'emergència, amb l'acord previ corresponent de l'òrgan de contractació, si es compleixen els requisits de l'article 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, els contractes de reparació o manteniment d'infraestructures, equipaments o serveis, d'obres de reposició de béns perjudicats pels danys causats pels incendis, els temporals i altres catàstrofes naturals i de valoracions de danys, sigui quina sigui la quantia. Així mateix, s'ha de tenir en compte el que preveu la disposició addicional cent trenta-sisena de la Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat, sobre comunicació de l'inici d'actuacions mitjançant el règim de tramitació d'emergència.

2. Es declara urgent l'ocupació dels béns afectats per les expropiacions derivades de l'execució de les obres a què es refereix aquest article, als efectes que estableix l'article 52 de la Llei d'expropiació forçosa, de 16 de desembre de 1954.

3. Per a la tramitació d'expedients de contractació d'obres no incloses a l'article 236.2 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, es dispensa del requisit previ de disponibilitat dels terrenys, sense perjudici que la seva ocupació efectiva s'hagi de precedir de la formalització de l'acta d'ocupació.

Article 17. *Consorci de Compensació d'Assegurances.*

1. Els delegats del Govern a les comunitats autònomes uniprovincials afectades, i els subdelegats del Govern en els altres casos, amb l'informe previ de la Direcció General de

Protecció Civil i Emergències, poden sol·licitar del Consorci de Compensació d'Assegurances, per a una avaluació més correcta dels danys no personals, les valoracions corresponents necessàries de conformitat amb l'article 2, sempre que no afectin béns de titularitat pública.

2. El Consorci de Compensació d'Assegurances té dret a l'abonament per part de l'Administració General de l'Estat dels treballs de peritatge de conformitat amb el barem d'honoraris professionals que aquest Consorci tingui aprovat per als seus pèrits taxadors d'assegurances.

3. Per facilitar la tramitació de les ajudes i la valoració dels danys, l'Administració competent i el Consorci de Compensació d'Assegurances es poden transmetre les dades sobre beneficiaris de les ajudes que es concedeixin i les indemnitzacions que es reconeixin, les seves quanties respectives i els béns afectats. Les entitats asseguradores que operin al territori espanyol estan obligades a subministrar al Consorci de Compensació d'Assegurances la informació que aquest els sol·liciti per donar compliment al que s'ha disposat anteriorment.

L'intercanvi de dades sobre beneficiaris de les ajudes que es concedeixin, les seves quanties respectives i els béns afectats entre l'Administració competent i el Consorci de Compensació d'Assegurances, necessari per facilitar la tramitació de les ajudes i la valoració dels danys, s'ha de dur a terme a través de la Direcció General de Protecció Civil i Emergències i el Consorci de Compensació d'Assegurances, mitjançant el procediment que entre tots dos estableixin.

Disposició addicional primera. *Crèdits pressupostaris.*

Les mesures referents a danys en infraestructures municipals i xarxa viària de les diputacions provincials, els consells, els cabildos insulars i les comunitats autònomes uniprovincials, actuacions en el domini públic hidràulic i en el marítim terrestre, actuacions de restauració forestal i mediambiental, actuacions en la xarxa nacional de camins naturals, i en les altres infraestructures públiques, s'han de finançar de conformitat amb el que preveu la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, i s'han d'atendre amb càrrec a les disponibilitats pressupostàries existents als departaments ministerials i les entitats que en depenguin.

En els casos en què s'acreditin insuficiències pressupostàries en els departaments ministerials les actuacions es poden finançar amb càrrec al Fons de contingència d'execució pressupostària, per l'import que s'estableixi en l'informe preceptiu de la Secretaria d'Estat de Pressupostos i Despeses que ha de sol·licitar el departament ministerial. En tot cas, en els termes que preveu l'article 50 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, l'aplicació del Fons de contingència s'ha d'aprovar mitjançant un acord del Consell de Ministres.

Disposició addicional segona. *Comissió interministerial de seguiment de les mesures de suport a damnificats.*

1. Es crea una comissió interministerial, adscrita al Ministeri de l'Interior, per a l'aplicació de les mesures de suport que preveu aquest Reial decret llei, coordinada per la Direcció General de Protecció Civil i Emergències i integrada pels representants dels ministeris d'Hisenda; de l'Interior; de Foment; de Treball, Migracions i Seguretat Social; d'Indústria, Comerç i Turisme; d'Agricultura, Pesca i Alimentació; de Política Territorial i Funció Pública; per a la Transició Ecològica; i d'Economia i Empresa, així com de les delegacions del Govern a les comunitats autònomes afectades, i per un representant del Consorci de Compensació d'Assegurances.

2. El seguiment de les mesures de suport que preveu aquest Reial decret llei l'ha de dur a terme la comissió a què es refereix l'apartat anterior, en coordinació amb les autoritats de les comunitats autònomes afectades, a través de les delegacions del Govern, i queden a disposibilitat d'aquesta comissió els recursos de l'Institut Geogràfic Nacional aplicables a l'avaluació dels danys i la planificació de la seva reparació, mitjançant l'ús de la informació

geoespacial disponible, especialment les cobertures d'imatges aèries i de satèl·lits obtingudes o que s'obtinguin a través del Pla nacional d'observació del territori.

3. Abans de l'1 d'octubre de 2020, la comissió interministerial ha d'elaborar un informe sobre les actuacions portades a terme en execució d'aquest Reial decret llei.

4. L'extinció de la comissió interministerial es produeix quan les seves finalitats s'hagin complert totalment.

Disposició addicional tercera. *Avaluació d'impacte ambiental.*

Mitjançant un acord del Consell de Ministres s'ha de determinar l'exempció de l'avaluació d'impacte ambiental de les obres de reparació o rehabilitació d'infraestructures, equipaments o instal·lacions a què es refereix aquest Reial decret llei, així com les actuacions en el domini públic disposades als articles 10 i 11 de la mateixa norma, que, tot i haver-se de sotmetre a una avaluació d'impacte ambiental, de conformitat amb l'article 7 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, queden exemptes de la substanciació d'aquest tràmit, en compliment del que disposa l'article 8, apartats 2, 3, 4 i 5, de la Llei esmentada.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposen les regles 7a, 13a, 14a, 17a, 23a i 29a de l'article 149.1 de la Constitució, sense perjudici de les mesures addicionals que puguin adoptar les comunitats autònomes.

Disposició final segona. *Facultats de desplegament.*

El Govern i els titulars dels diferents departaments ministerials, en l'àmbit de les seves respectives competències, han de dictar les disposicions necessàries per al desplegament i l'execució del que disposa aquest Reial decret llei.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor el mateix dia de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 20 de setembre de 2019.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN